

VAALAN KUNNAN OSAVUOSIKATSAUS

1–4/2019

Vastuualueet eli raportointitaso valtuustolle osavuosisikatsauksessa

1 KOKO KUNTA

2 HALLINTO-OSASTO

2.1 Vaalit

2.2 Tarkastustoimi

2.3 Hallinto- ja talouspalvelut

2.4 Elinkeinopalvelut

2.5 Maaseututoimi

2.6 Työllistäminen

2.7 Oulunkaaren kuntayhtymä

3 HYVINVOINTIOSASTO

4 SIVISTYSOSASTO

4.1 Sivistystoimen hallinto

4.2 Perusopetus

4.3 Lukio ja kansalaisopisto

4.4 Sivistyspalveluiden työllistäminen

4.5 Varhaiskasvatus

5 TEKNINEN OSASTO

5.1 Ruoka- ja siivouspalvelut

5.3 Maanrakennus

5.4 Talonrakennus / kiinteistöhuolto

5.5 Rakennusvalvonta

5.6 Investointitilanne

6 KIINTEISTÖ OY VAALAN NISKA

7 VAALAN VESI JA LÄMPÖ OY

1 KOKO KUNTA

Toiminnan ja talouden raportointi

Kunnan tytäryhteisön hallituksen tai sitä vastaavan toimielimen on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot (Kuntalaki 116§).

Osavuosikatsaukset annetaan kunnanhallitukselle ja valtuustolle. Ne laaditaan kunnanhallituksen antamien ohjeiden ja määräämien aikataulujen mukaisesti vähintään kolme kertaa vuodessa.

Tytäryhteisöjen on toimitettava osavuosikatsausjaksolta ja tilinpäätöksen yhteydessä seuraavat raportit:

- talousarvion toteutuminen tuloslaskelman muodossa
- osavuosikatsauksen yhteydessä arvio talousarvion toteutumisesta vuositasolla
- selvitys rahoitusasemasta/ sijoitustoiminnasta
- selvitys vuositavoitteiden toteutumisesta ja toteutusvaiheesta
- lähiajan merkittävimmät toiminnalliset ja taloudelliset tapahtumat, sekä niihin liittyvät riskit

Vuosiraportointi tapahtuu tilinpäätöksen yhteydessä. Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava kirjanpitolain ja osakeyhtiölain säännösten mukaisesti. Merkittävät poikkeamat hyväksytystä suunnitelmasta, talousarviosta ja rahoitusasemasta on raportoitava aina välittömästi konsernijohdolle. Tytäryhtiön on annettava konsernijohdon pyynnöstä muitakin selvityksiä toiminnastaan ja taloudestaan.

Talouden toteuma

Koko kunnan osalta toimintatuotot (1 004 643,45€) ovat toteutuneet hieman yli talousarvion (34,8 %). Toimintakulut ovat vastaavasti hieman yli tasaisen kertymän laskennallisen osuuden, 8 865 349,88€ (34,1 %).

Henkilöstökulut ovat 2 309 453,21€ (34,1 %) ja noin 21 000€ yli vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna. Palvelujen ostot ovat 5 809 685,11€ (33,6 %).

Aineet, tarvikkeet ja tavarat jäävät tasaisesta toteutumasta noin prosentin: vuoden ensimmäisen kolmanneksen toteutuma on yhteensä 491 623,62€.

Avustusten määrä ensimmäisen vuosikolmanneksen jälkeen on noin 11 % yli budjetoidun (160 840,45€ / 44,7%). Määrä tasaantuu loppuvuodesta, joten ylitys tässä vaiheessa vuotta ei aiheuta huolta. Muut toimintakulut ylittävät budjetin tällä hetkellä reilusti (93 747,49€). Suurin syy ylitykseen on käyttöomaisuuden myyntitappio.

Osastoittain tarkasteltuna kunnan toimintakulut ovat vuoden 2019 ensimmäisellä kolmanneksella toteutuneet seuraavasti:

- Hallinto-osasto 32,7,2 %
- Hyvinvointi-osasto 29,5%
- Sivistysosasto 39,2 %
- Tekninen osasto 34,8 %.

Verotulot, valtionosuudet, toimintatuotot ja -kulut

Vuoden 2020 osalta verotulojen ja valtionosuuksien ennusteet näyttävät tässä kohdassa vuotta kohtuullisen hyvältä. Verotuloennuste on vuodelle 2019 11 249 00 euroa ja seuraavalle vuodelle ennustetaan kasvua noin 17 000 euroa. Vuoden 2020 verotuloennuste jää kuitenkin vuoden 2019 talousarvion verotuloista noin 156 000 €.

Valtionosuudet ovat ennusteen mukaan kasvamassa noin 614 000 eurolla verrattuna talousarvioon 2019. Rinteen hallitusohjelman kirjausten mukaan pitäydytään aiemmissa kehyslinjauksissa, jotka palauttavat kuntiin vajaat miljardi euroa. Valtionosuudet kasvavat muun muassa kilpailukykyopimukseen liittyvien vähennysten ja indeksitarkastusten päättymisen vuoksi.

Hallitusohjelmaan kirjatut kuntien tehtäviä ja velvoitteita vähentävät, lisäävät tai laajentavat toimenpiteet sekä kuntatalouteen vaikuttavat veroperustemuutokset kompensoidaan nettomääräisesti muuttamalla valtionosuuksia ja tai vastaavaa kiinteää määrärahaa 100-prosenttisesti taikka poistamalla muita tehtäviä tai velvoitteita. Valtionosuuksien ennusteet täsmentyvät siten tavoitteiden toteutusaikataulun ja –muodon selkiytyttyä.

Kunnan osalta toimintatuotot ovat ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana toteutuneet yli talousarvion (1 004 643 € /34,8 %). Toimintakulut ovat ylittäneet talousarvion noin 0,8 prosentilla olleen 8 865 350 €.

Erikoissairaanhoidon kustannuksien kehitys vuonna 2019 on ollut kunnan kannalta myönteinen. Ensimmäisen neljän kuukauden aika erikoissairaanhoidon kustannukset ovat alittaneet talousarvion noin 153 000 eurolla. Oulunkaaren kuntayhtymän oma toiminta on ylittänyt talousarvion noin 42 000 eurolla. Pääosin ylitys selittyy vanhuspalveluiden henkilöstökustannusten ja terveystalveluiden osastohoidon kulujen nousulla.

2 HALLINTO-OSASTO

Hallinto-osaston talous on toteutunut toimintakulujen osalta suunnitellusti ollen 5 509392 euroa. Toimintatuotot ovat ylittäneet talousarvion 23 prosentilla ollen 134 474 (57,3 %) .

2.1 Vaalit

Huhtikuussa on järjestetty eduskuntavaalit. Vuoden aikana järjestetään kahdet vaalit. Vaaleista saatava tuotto tilitetään kunnalle myöhemmin, joten talouden toteuman arviota on vielä vaikea tehdä. Yleisesti voidaan todeta, että vaalien osalta ei ole erityistä huomioitavaa.

2.2 Tarkastustoimi

Ei huomioitavaa.

2.3 Hallinto- ja talouspalvelut

Talous- ja hallintopalveluiden talous on toteutunut toimintakulujen osalta suunnitellusti ollen noin 194 753 000 euroa (30,3%). Toimintatuotot ovat olleet 63 097 € (140,7 %) toteutuen reilusti yli talousarvion.

Keskeisinä tavoitteina on vuodelle 2019 laadukas johtaminen ja esimiestyö. Toimistotiimistä on alkuvuoden aikana eläköitynyt kaksi palvelusihteeriä. Vapautuneisiin paikkoihin ei ole palkattu uutta henkilöstöä, vaan tämä resurssi on siirretty kunnan 100 % omistamille tytäryhtiöille. Eläköityneiden palvelusihteereiden työaika koostui suurimmaksi osaksi tytäryhtiöiden työtehtävistä. Kunta ostaa tarvittaessa palvelusihteeriresurssia tytäryhtiöiltä. Kahden peruskunnan palvelusihteerin töitä on jaettu ja tehtäviä on terävöitetty.

Työsuojeluryhmä on kokoontunut säännöllisesti ja tehnyt työsuojelua näkyväksi. Kunnassa on otettu käyttöön sähköinen työsuojelun ilmoituskäytäntö. Näin voidaan jatkossa helposti arkistoida ja tilastoida kaikki työsuojeluun liittyvät tapahtumat. Koko henkilöstö on veloitettu käyttämään sähköistä järjestelmää.

Kunta kannustaa edelleen työntekijöitään etätöihin ja sen on todettu olevan myös tuloksellista. Yleinen ohje on, että noin kerran viikossa töitä voisi tehdä muualta käsin, mikäli työtehtävät antavat siihen mahdollisuuden. Kunnalla on tähän erikseen etätöyösopimus pohja, jonka voi täyttää ja allekirjoittaa tarpeen vaatiessa.

2.4 Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalveluiden osavuosisikatsaus on talouden ja toiminnan osalta pääpiirteissään talousarvion mukainen. Hankkeiden ja yhteistoimintaosuuksien laskutusrytmin vuoksi käyttöprosentti ei tässä vaiheessa vuotta kuvaa koko vuoteen ennakoitavaa kumulatiivista toteumaa. Henkilöstökulut ovat hieman alle talousarvion: käyttöprosentti huhtikuun lopussa oli 31,1 %, kun kolmannesvuoden suunniteltu toteumaprosentti olisi 33,3.

Merkittävimpanä alkuvuoden elinkeinopalveluiden muutoksena on ollut elinvoimaluotsin rekrytoiminen talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa varatun määrärahan ja tavoitteiden mukaisesti. Elinvoimaluotsi aloitti vuoden loppuun asti kestävässä määräaikaisessa työsuhteessa 11.2.2019. Tehtävän työajasta puolet on varattu elinkeinon ja matkailun kehittämiseen ja toinen puolikas kunnan poikkihallinnolliseen viestintään ja markkinointiin.

Vaalan, Utajärven ja Muhoksen kuntien ja Rokua Geoparkin yhteisen matkailun kehittämissuunnitelman viimeistely siihen liittyneine työpajoineen ja seminaareineen on ollut tärkeä panostus matkailuelinkeinon edistämiseksi. Kesäkuussa valmiin suunnitelman toimeenpanovaihetta suunnitellaan Geopark-yrittäjien ja kuntien valtuustojen yhteisessä seminaarissa.

Kevään aikana on uutena toimenpiteenä yrittäjien välistä sekä kunnan ja elinkeinotoimijoiden yhteistyötä parantamaan järjestetty useita yrittäjäiltoja (1–2 krt/kk). Yrittäjäilloissa on ollut kiitettävä määrä osallistujia, ja niiden toteutuksessa on hyödynnetty esimerkiksi yritysneuvonta- ja rahoitusorganisaatioita. Yritysvierailuja ja yhteydenpitoa alueemme yrittäjiin on jatkettu niin kunnanjohtajan kuin elinvoimaluotsin toimesta.

Viestinnässä on panostettu erityisesti talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa varatun kunnan internetsivu- ja brändiuudistuksen toteuttamiseen. Projektin kilpailutuksessa hyödynnettiin uutena toimintamallina markkinavuoropuheluita. Uudistus on kokonaisuudessaan määrä saada valmiiksi alkusyksystä. Nykyisille internetsivuille on viestinnällisenä panostuksena tehty erityisestä tarpeesta noussut erillinen tuulivoimasta kertova sivusto, jolla on haluttu reagoida käynnissä olevassa tuulivoimakeskustelussa nousseeseen tiedontarpeeseen.

Viestintätiimi on kokoontunut säännöllisesti, ja erityisesti sosiaalisessa mediassa tapahtuvaan viestintään on osoitettu resursseja kunnan viestinnän kehittämiseksi viestintäsuunnitelman mukaisesti. Tonttimyynnin ja markkinoinnin tehostamiseksi on keväällä laadittu uusi tonttiesite, ja rakennusmessuilla oltiin näkyvästi esillä yhdessä Oulujokilaakson kuntien kanssa.

Kunnantalolla olevan yhteisöllisen työtilan käyttöä on jalkautettu ja toimintaan on panostettu resurssien puitteissa. Käyttöasteen nostamiseksi erityisesti markkinointia jatketaan kesän ja syksyn aikana lisää.

2.5 Maaseututoimi

Siikalatva laskuttaa Vaalan kuntaa loppuvuodesta, joten talouden toteutumista ei voida vielä seurata. Siikalatva on arvioinut kulujen olevan vuoden 2019 osalta talousarvion mukaiset.

2.6 Työllistäminen

Yleishallinnon työllistämisen toimintakulut olivat 47 716€ toteutumaprosentin ollessa 20,6% (Budjetti 231 270 €). Valmennuspajan muu toiminta toimintakulut olivat 32 845€ toteutumaprosentin ollessa 26,8 (Budjetti Valmennuspajan toiminnalle on 122 340 €). Työkykyä ja hyvinvointia luonnosta –hankkeelle on saatu rahoituspäätös Ely-keskukselta ajalle 1.4.2017-30.3.2020. Vuodelle 2019 on budjetoitu 69 980 € ja huhtikuun loppuun mennessä hankkeelle on kertynyt toimintakuluja 24 734 €, joista henkilöstökuluja 21 654 €. Toteutumaprosentti toimintakuluille on 35,3 ja henkilöstökuluille

36,0%. Rinnakkaishankkeen palkkatukirahat on käytetty vuonna 2018.

Maaliskuussa 2018 työttömiä työnhakijoita oli 182 työtöntä ja työttömyysprosentin ollessa 15,8 % (työvoiman määrä oli 1152). Yli 50 vuotiaita työttömiä oli 97 (miehiä 122 ja naisia 60), pitkäaikaistyöttömiä 60. Alle 25 vuotiaita työttömiä oli 17. Maaliskuussa 2019 työttömiä työnhakijoita oli 151 työttömyysprosentin ollessa 13,5 % (työvoiman määrä oli 1118). Yli 50 vuotiaita työttömiä oli 79 (miehiä 101 ja naisia 50), pitkäaikaistyöttömiä 29. Alle 25 vuotiaita työttömiä oli 14.

2.7 Oulunkaaren kuntayhtymä

Oulunkaaren kuntayhtymä on toimittanut oman osavuosisikatsauksen, joka on tämän osavuosisikatsauksen liitteenä. Taloustiedotteen mukaan Oulunkaaren kokonaiskate (oma toiminta + erikoissairaanhoido) on alittanut budjetin 111 000 eurolla. Oma toiminta on ylittänyt talousarvion 42 000 eurolla. Erikoissairaanhoido on sen sijaan alittanut budjetin 153 000 eurolla.

Perhepalvelut

Vastuulliset viranhaltijat perhe- ja sosiaalipalvelujohtaja Mirva Salmela ja vs. perhe- ja sosiaalipalvelujohtaja Leena Mämmi-Laukka:

Tuotot ovat toteutuneet ennakoitua paremmin ja kulut ovat toteutuneet osin alle talousarvion. Ostopalveluita on tarvittu arvioitua vähemmän erityisryhmien asumispalveluissa. Toimeentulotuen ja päihdepalveluiden kustannukset toteutuneet maltillisesti. Omaishoidontuen saajia on siirtynyt muiden palvelujen piiriin. Erityisryhmien asumispalveluissa palvelujen ostoja on käytetty arvioitua vähemmän.

Terveyspalvelut

Vastuulliset viranhaltijat terveyspalvelut, vs. terveyspalvelujohtaja Matti Vähäkuopus ja palvelupäällikkö Ritva Väisänen:

Tuotot kertyneet hyvin. Vuodeosastolla rakennemuutoksen aikana kustannusten seuranta on ollut jossakin määrin vaikeaa. Osastohoidon kuluissa ylitystä, mutta nyt tilanteen vakiinnuttua kustannusten hallinta tiukentuu. Ilmaishoitotarvikkeet ja yhteispäivystys ylittävät talousarvion. Näissä ylitysuuhkaa vuodelle 2019.

Vanhuspalvelut:

Vastuullinen viranhaltija vs. vanhuspalvelujohtaja Hannele Pöykiö:

Henkilöstökulut aiheuttavat ylityksen. Suopursussa on ollut yksi ylimääräinen hoitaja asiakaspaikkaluvun noston seurauksena, johon rakennemuutos ei ole kerennyt vielä vaikuttaa. Rakennemuutos alkaa olla valmis, mutta kulurakenne näkyy seuraavassa osavuosisikatsauksessa tarkemmin, mm. hoivaosaston avoin vakanssi, jota ei täytetä jossa on alkuvuoden ollut vielä palkattuna työntekijä.

Erikoissairaanhoito

Vastuulliset viranhaltijat terveystaloudenjohtaja Matti Vähäkuopus ja palvelupäällikkö Ritva Väisänen:

Erikoissairaanhoito pysynyt talousarviossa.

3 HYVINVOINTIOSASTO

Hyvinvointiosastoon kuuluvat hyvinvointipalvelut, nuorisopalvelut, kirjasto- ja kulttuuripalvelut. Kokonaisuutena hyvinvointiosaston henkilöstökulut ovat 95 815,45 (31.5%). Toimintakulut vastaavasti ovat kokonaisuutena 146 347,50 € (24,3%) ja toimintatuotot 19 783,32 € (30,2%).

Nuorten työpajatoimintaan on saatu valtionavustusta haetun mukaisesti eli 24 000€. Etsivän nuorisotyön avustuskauti alkoi syyskuussa 2018 ja päättyi 13.9.2019. Valtionosuutta tälle kaudelle on myönnetty 27 500€.

Hyvinvointiosaston toiminta on edennyt suunnitellusti. Alkuvuoden aikana yhdessä eri toimijoiden kanssa on työstetty hyvinvointisuunnitelmaa 2019. Ikäkausiverkostotyö käynnistyi myös huhtikuussa 2019. Kirjaston osalta alkuvuonna tehty poistoja ja valmistauduttu toukokuussa alkavaan sisäkattoremonttiin.

4 SIVISTYSOSASTO

Talousarvio 2019 on haasteellinen monelle osastolle, näin myös sivistysosastolle. Vuoden ensimmäinen kolmannes on toteutunut pääosin suunnitellusti, tosin toimintakatteessa on nähtävissä tässä vaiheessa jo selkeä ylitys (+ 4 %). Tämä toimintakatteen ylitys ei todennäköisesti tule tasoittumaan budjettivuoden kuluessa, vaan pikemminkin suurenee, koska mm. tulot eivät tule toteutumaan suunnitellusti. Ylitykseen vaikuttaa keskeisesti myös Veneheiton koulun lakkauttaminen 1.8.2019, jonka johdosta kulut ovat toteutuneet nyt etupainotteisesti. Tulevaan täytyy kuitenkin varautua ja pyrkiä säästämään siellä, missä se suinkin on mahdollista. Sivistyspalveluiden toimintakate on tällä hetkellä kokonaisuudessaan yli budjetoidun (37,3%), mikä vastaa n. 202 000 € ylitystä.

4.1 Sivistysosaston hallinto

Keskeisimmät tavoitteet:

Ammattitaitoinen henkilökunta: työprosessien ja tehtäväkuvien selkiytyminen ja henkilöstön kehittämispäivän järjestäminen. Henkilöstön kehittämispäivä on syksyllä 2019.

Talous:

Talouden toteuman osalta tulosta vääristää eri hankkeista, mm. Erasmus –hankkeesta saadut tulot.

Tulot ovat tällä hetkellä, n. 33000 € budjetoitua suuremmat. Samoin hankkeista johtuen toimintakulujen osalta tilanne on puolestaan reilusti yli budjetoidun (70,8 %). Kokonaisuudessaan toimintakate on 22,3 %, mikä puolestaan on selkeästi alle budjetoidun. Vaikka pitävän arvion antaminen on edellä kuvatuista syistä (hankkeet) vaikea, sivistysosaston hallinto tulee todennäköisesti pysymään budjetissaan.

4.2 Perusopetus

Keskeisimmät tavoitteet:

Ammattitaitoinen henkilökunta: työprosessien ja tehtäväkuvien selkiytyminen ja henkilöstön kehittämispäivän järjestäminen. Henkilöstön kehittämispäivä on suunniteltu syksyksi 2018.

Jokaiselle lapselle pyrkimys taata vähintään yksi harrastus: Koulujen kerhotoiminnan laajentaminen ja joustavan koulupäivän mallin selvittäminen. Joustavaa koulupäivän ja kerhotoiminnan kehittämisen kokeilu on alkanut lv. 2018-2019. Kokemukset ovat varsin kannustavia.

Koko kylä kasvattaa: yhteisöllisen toimintakulttuurin luominen. Toimenpiteitä tehty ja lisää tehdään tulevana syksynä. Kodin- ja koulun päivä toteutettiin 28.09.2018.

Turvallinen työ- ja opiskeluympäristö: Henkilökunnan turvallisuustietoisuuden ja valmiuden kehittäminen koulutuksella. Koulutuksia järjestetty keväällä 2018, mm. alkusammutus ja henkilöturvallisuuskoulutus. Toimenpiteitä jatketaan syksyllä 2018.

Talous:

Toteumavertailu osoittaa toimintakatteen ylittyneen merkittävästi (+ 6,5 %) suhteessa budjetoituun. Tämä tarkoittaa pelkästään perusopetuksessa n. 178000 € ylitystä. Ylitys tulee keskeisimmin siitä, että henkilöstökulut ovat toteutuneet etupainotteisesti, sillä syksyllä lakkaavan Veneheiton koulun vuoksi, myös perusopetuksen henkilöstökulut tulevat siltä osin pienenemään. Henkilöstökulujen kasvussa näkyvät valitettavasti myös kevään runsaat sairauspoissaolot. Sekä yksittäisten sairauspoissaolojen määrä, että pitkäaikaisten sairauspoissaolojen määrä on kasvanut merkittävästi, eikä tätä ole voitu ennakoida.

Toteumaprosentti toimintakatteessa on 39,8 %. Toimintatuotot ovat toteutuneet etupainotteisesti yli budjetoidun (37,6 %). On erittäin todennäköistä, että perusopetus tulee ylittämään budjettinsa ja sen vuoksi täytyy pyrkiä etsimään toimenpiteitä, millä voitaisiin säästää.

4.3 Lukio ja kansalaisopisto

Keskeisimmät tavoitteet:

Elinvoimainen lähilukio: Imagon vahvistaminen ja opiskelijoiden rekrytointi.

Yhteishengen nostattaminen ja SOME-näkyvyys. Tavoitteeseen on osittain päästy, erilaisia tapahtumia järjestetty ja SOME-viestintää on merkittävästi tehostettu. Toimenpiteitä jatketaan edelleen.

Kansainvälinen toiminta osana nuorten kasvua. Tavoitteet ovat toteutuneet ja lukion on ollut mukana erilaisissa KV –hankkeissa, kuten Euroscola ja Erasmus –ilmastonmuutoshanke. Lukio sai 300 000 € rahoituksen uuteen Erasmus + -hankkeeseen.

Kansalaisopiston osalta laadukas ja monipuolinen kurssitarjonta. Tavoitteeseen on päästy ja kurssitoiveisiin on pystytty vastaamaan. Lisäksi opetustarjonnassa on huomioitu eri ikäryhmät. Toiminta ehkäisee syrjäytymistä ja lisää kuntalaisten aktiivisuutta.

Talous:

Toteumavertailu osoittaa toimintakatteen ylittyneen +0,3 %, mikä tarkoittaa n. 2200 € ylitystä. Ylitys ei aiheuta toimenpiteitä tässä vaiheessa vuotta.

4.4 Sivistyspalveluiden työllistäminen

Tavoitteet:

Sivistyspalvelut toimivat osaltaan kunnan työllistämispalveluita tarjoavana yksikkönä. Tarkastelujaksolla on sivistysosastolla ollut työllistettynä päiväkotiapulainen.

Talous:

Toimintakate on työllistämisen osalta alle budjetoidun n. 25,5 %. Tämä ei kuitenkaan aiheuta toimenpiteitä tässä vaiheessa vuotta ja tulee tasoittumaan vuoden mittaan.

4.5 Varhaiskasvatus

Keskeisimmät tavoitteet:

Esiopetus ja päivähoitopalvelut pystyttiin tarjoamaan tarvetta vastaavasti. Vuorohoidon, erityisesti ilta- ja viikonloppuhoidon tarve kasvoi edelleen, mikä osaltaan lisäsi päiväkotihoidon kysyntää. Henkilöstön riittävyys työvuoroihin päivähoitopaikkojen aukioloaikojen laajentuessa sekä henkilöstön poissaolojen vuoksi aiheutti haastetta. Sijaistarve oli jatkuvaa. Sijaisuudet saatiin täytettyä pääsääntöisesti koulutetuilla sijaisilla.

Talous:

Varhaiskasvatuksen vastuualueen talouden toteuma (toimintakate) on 1,9 % yli budjetoidun, mikä tarkoittaa noin 47000 € ylitystä. Ylitys tulee henkilöstökuluista, mitkä ovat toteutuneet suunniteltua suurempana. Varhaiskasvatuksen tulee kuitenkin vastata kysyntään ja mitoitusta ohjataan lailla.

5 TEKNINEN OSASTO

5.1 Ruoka- ja siivouspalvelut

Ruoka- ja siivouspalveluissa on jatkettu kehittämistyötä henkilökunnan viihtyvyyden parantamiseksi. Säännöllisissä palaverissa on yhdessä hallinto- ja teknisenjohtajan suunniteltu uusia toimintamalleja. Ruokapalveluiden kunnan jätehuollossa on siirrytty lajitteluun sekä ulko- että sisätiloissa. Kainuun Jätehuollon kanssa on päivitetty toimintamallia vastaamaan lajittelua. Työntekijöiden sairaspöissaot on vähentyneet edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan.

Ruokapalveluissa terveyskeskuksen potilasmäärän vähentyminen on hiukan laskenut laskutuksen määrää. Ruokapalveluiden koneiden ja laitteiden kunnossapitoon on käytetty 28,0 % budjetoidusta. Henkilöstökustannukset ovat toteutuneet 30,9 %. Käyttöprosentti on 28,0 %. Siivouspalveluiden henkilöstökustannukset ovat toteutuneet 29,2 %. Käyttöprosentti on 27,4 %.

5.2 Maanrakennus

Alkuvuoden aikana työtehtäviin on kuulunut mm. kaava- ja yksityisteiden auraukset, sekä keväällä rumpujen sulatukset. Tiestön talvikunnossapidon osalta talvi oli normaalia lumisempi, nostaen kustannuksia. Loppuvuoden kustannuseuranta korostuu em. syystä. Liikuntapaikkojen osalta omana työnä tehtiin Vaalan hiihto- ja retkiladut, sekä luistelualueet Vaalassa ja Säräisniemellä. Moottorikelkkaurien kunnossapitoa tehtiin sekä omana, että urakoitsijoiden työnä. Retkeilyreittien taukopaikoille tehtiin puuhuoltoa ja ajettiin pitkospuutarpeet Pirttilammen retkipolulle.

Metsänkäsittelyä suoritettiin hakkuutöinä Säräisniemellä, Vaalassa, Kankarissa ja Veneheitossa. Vanhat risu- ja kantokasat haketettiin. Henkilöstömäärä alkuvuonna oli yksi vakituinen ja kolme työllistettyä sekä viherrakentamisessa yksi vakituinen. Oumo-hankkeista toteutettiin Kankarin venesataman aallonmurtajan jatkaminen.

5.3 Talonrakennus/kiinteistöhuolto

Alkuvuoden aikana jatkettiin kiinteistökartoituksessa sisäilmatutkimuksia kunnan kiinteistöihin ja väliraporttia esiteltiin sisäilmatyöryhmälle, luottamushenkilöille ja kiinteistöissä työskenteleville henkilökunnalle. Sisäilmatutkimuksien tarkennettua analyysiä jatkettiin huhtikuussa ja sovittiin selvitystyön valmistumisesta syksyille 2019, jolloin päätetään kiinteistöstrategian toteutustavoista kiinteistökohtaisesti. Alkuvuoden aikana on tehty lukion vesivaurioon liittyviä korjaustöitä, lattiavalu ja sisäpuolen täytöt on uusittu. Lattioiden kuivuminen on käynnissä. Terveyskeskuksen sprinklerijärjestelmän asennukset valmistuivat aikataulussa helmikuun lopussa. Kirjaston sisäkaton kuitukorjaus on käynnissä lastenosaston puolella.

Manamansalossa on kunnostettu Rytölähdän laituri ja selvitetty taidetalon kosteusongelman laajuus. Lisäksi rakennusvarastolla on tehty järjestelyä/siivousta ja hävitetty varastosta vanhoja

rakennusjätteitä. Pienimuotoisia remontteja mm. Vaalan Niskalle, Vanhustentaloyhdistykselle, Palvelusäätiölle, kunnan kiinteistöille, virastotalon toimistojen lattiaita ja seiniä on kunnostettu maalamalla. Kiinteistöhuolto suoritti rutiinitehtäviä, joista talvikauden lumityöt ja muu järjestely koostui. Kotipalveluiden asunnonmuutostöitä tehtiin muutamia. Vakituisen henkilöstön määrä oli alkuvuoden aikana 4+1.

5.4 Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnassa lupamäärät ovat nousseet viime vuoteen verrattuna. Syynä kasvuun on rakennuskannan tarkistusprojekti, josta on tiedotettu kuntalaisille. Hakemuksia on kertynyt noin sata em. menettelyllä. Lisäksi käsittelyyn on jätetty tuulivoimapuiston rakennuslupahakemuksia. Alkuvuoden toimintatuotot tuloutuvat pääosin vasta loppuvuoden aikana.

5.5 Investointitilanne

Vuoden 2019 investointibudjetista oli huhtikuun loppuun mennessä käytetty 14,6%. Terveyskeskuksen automaattinen sammutusjärjestelmän käyttöönotto ja rakentamisen laskutus siirtyi pääosin vuodelle 2019. Uusi langaton hälytysjärjestelmä rakennettiin ja käyttöön otettiin alkuvuodesta terveyskeskukseen. Terveyskeskuksen ja kunnanviraston häiriötön virransyöttöjärjestelmä uusittiin osin äkillisen rikkoutumisen takia. Terveyskeskuksen saneeraukseen varatut investointimenot ylittyivät 20.479,32 € automaattisen sammutusjärjestelmän, langattoman hälytysjärjestelmän ja häiriöttömän virransyöttöjärjestelmän takia.

Tekniikan kaluston budjetista on hankittu traktorimönkijä + kärry. Lukion vesivahinkokorjaus aloitettiin kunnan omana työnä, vakuutusyhtiön kanssa sovitulla mallilla. Kirjaston sisäilmakorjaukset päätettiin suorittaa kunnan omana työnä. Kunnantalon kattoremontti, koulukeskuksen/lukion ilmanvaihtojärjestelmän puhdistus/säätö kilpailutettiin. Lukion ja koulukeskuksen työt alkavat kesällä koulujen loputtua. Kiloniemen kalasataman kylmäkalusteiden koneistoja korjattiin alkuvuodesta.

6 KIINTEISTÖ OY VAALAN NISKA

Yleistä asuntopalveluista

Kiinteistö Oy Vaalan Niska on vuonna 1996 perustettu kunnan 100 % omistama asuntopalveluita tarjoava vuokrataloyhtiö, jonka päätoimialana on kiinteistöjen omistaminen, rakennuttaminen, ylläpitäminen ja asuntojen vuokraaminen.

Yhtiö tuottaa palveluita suoraan kunnan omistamille asunnoille, yhtiön omille asunnoille sekä muutamalle yhteisölle isännöinti- ja kiinteistöhuoltopalveluja joissa kunta on perustaja- ja yhteisöjäsenenä mukana.

Yhtiö tuottaa asuntopalveluita kaikkiaan 280 kpl asuinhuoneistolle ja 4 kpl liiketilahuoneistolle. Yhtiön 1.1.2017 kiinteistöfuusion jälkeen yhtiön omia asuinhuoneistoja on yhteensä 156 kpl.

Asuntojen käyttöaste ja vaihtuvuus 1.1. - 30.4.2019

Käyttöaste oli 82 %, kun edellisenä jaksena 4/2018 vastaava luku oli 84 %. Käyttöaste edustaa talousalueella hyvää tasoa, jota edelleen saadaan parannettua kun esim. vajaakäyttöiset kiinteistöt saadaan luetteloitua kuluvan vuoden aikana ja talouden tervehdyttämistoimet lähivuosina kiinteistöille toteutettua. Haasteellisimpana voidaan pitää suurten (yli 75 m²) perheasuntojen vuokrausta, joita 30.4.2019 oli 11 tyhjillään. Tyhjien asuntojen laskennallinen tappio on 54.030,78 euroa.

Asuntojen asukasvaihtuvuus oli 7,1 % kun edellisenä jaksena 4/2018 vastaava luku oli 6,8 % Asukasvaihtomäärää voidaan pitää normaalina tasona.

Tuloslaskelma

LIKEVAIHTO	Tuloslaskelma	Talousarvio	Toteutunut	Edellisen
	1.1-30.4.2019	1.1-30.4.2019	%	vuoden toteuma
Vuokrat	241 566 €	246 925 €	97,8	245 097 €
Käyttökorvaukset	16 214 €	18 940 €	85,6	15 316 €
Muut myynnin tuotot	448 €	12 890 €	3,5	0 €
LIKEVAIHTO YHTEENSÄ	258 227 €	278 755 €		260 413 €
Kiinteistön hoitokulut	178 766 €	206 760 €	86,5	160 593 €
Rahoitustuotot ja kulut	2 914 €	9 247 €	31,5	2 555 €
Poistot	61 883 €	61 883 €	100	34 000 €
OSATILIKAUDEN TULOS	14 664 €	865 €		63 265 €

Pitkäaikaisia Valtiokonttorin lainoja on suunnitelman mukaisesti lyhennetty 73.258 €, kun edellisenä osavuoden tarkastelujaksena lyhennykset olivat 77.586 €.

Lähtitulevaisuuden näkymiä

Yhtiön taloutta tulee rasittamaan kunnan v.2017 myöntämä ns. fuusiovelkakirjalainan lyhennys 20.000 € / vuosi, koska ehtoihin kirjattu Valtionkonttorin lainojen lyhennysosuus alittaa 150.000 €/vuosimäärän. Maksuvelvoite vuokratoyhtiöllä on alkanut 1.3.2019 alkaen.

Yhtiö tulee käynnistämään suunnitelmallisesti tulevan loppukesän aikana yhden vajaakäyttöisen ja vajaakuntoisen kiinteistön purkamisen Poukamankankaalla osoite Lummantie 4 A ja C-talojen osalle.

Parhailaan on myös työn alla kunnossapitotarveselvitysten laadinta kullekin kiinteistölle isompien korjausurakkatarpeiden selvittämiseksi. Yhteenveto valmistuu kuluvan vuoden syksyyn mennessä. Alustavasti on tiedossa, että alkuperäiskuntoiset kiinteistökohteet, kuten Pelson Koulutien rivitalo ja Rahkatie 2 vaativat yhtiöltä tarkempaa tarkastelua kiinteistöstrategian laadinnassa.

Yhtiön hallitus on suuntaviivannut korjaustarpeiden osalta tärkeimmäksi vesikattojen korjaukset; yksi vesikattourakka per vuosi. Tämän vuoden vesikattokorjaus käynnistettiin 16.5.2019 os. Karpalotie 3:ssa kolmen rivitalon osalle, joten tämän urakan lasku erääntyy lähipäivinä, määrä 85.180 €.

Asuntotoimiston osastonjohtaja esittää lähitulevaisuuden tehtäväksi kunnan suoraan omistamien Säräisniemen kohteiden; Muistola, Kultaranta ja Mäntyniemi tarkempaa tarkastelua taloudellisiin-tuotannollisiin perusteisiin.

7 VAALAN VESI JA LÄMPÖ OY

Liikevaihto on noin 16 000€ pienempi kuin vuosi sitten. Kaukolämmön ja vesipuolen alkuvuoden myynti on ollut hieman pienempää kuin viime vuonna vastaavana aikana.

Lämpimähkö kevät näkyy kaukolämmön tuloksessa negatiivisena ja vesipuolen ennakot olleet hieman pienemmät edellisvuoteen verrattuna.

<u>Vuosi, 1-4kk</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Liikevaihto €	530 716,81€	546 817,46€
Tulos €	-16 765,88€	106 179,87€

Selvityksiä talouteen:

Lämmin kevät laskee kaukolämmön tulosta ja vesipuolen myyntiennakot pienempiä (16 000€). Korjaus ja rakennusmateriaalit sekä rakentamispalveluita on kirjattu käyttötalouteen lämpölaitoksen ja vesipuolen osalta (33 000€).

Huhtikuulta 2018 on kirjattu lämpölaitoksen polttoainelasku toukokuulle (22 000€). Öljyä on ostettu alkuvuodesta (15 000€), yleensä nämä ovat loppuvuoden kuluja. Vastaavasti pellettiä ostettu (5800€), yleensä loppuvuodesta.

Palkkakulut ovat kasvaneet, henkilöstömuutoksien ja palkankorotuksien vuoksi. Ennen sihteerin palkat on laskutettu loppuvuodesta, nyt kulut reaaliaikaiset (19 000€).

Poistot ovat kasvaneet KL (6 000€). Kunnalle on maksettu korkokuluja 11 500 euroa ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana, kun vastaavat kulut on vuonna 2018 laskutettu kesäkuussa. Takausprovisiot vuoden 2018 kuluna, on laskutettu vasta helmikuussa 2019 (11 000€)

Ariterm hyvitykset investointipuolella 5000 €, näkyy öljynkulutuksessa. Ariterm Servicelle investointihyvitys huoltopalveluina 11 700 €.

Jos tulos oikaistaan koko vuodelle, niin silti tulos on heikompi kuin vuonna 2018, mutta positiivinen noin 45 000 euroa. Kulut tasoittuvat loppuvuoden aikana.

Vuonna 2019 investoidaan verkostoa Vaalankurkun infra ja Säräisniemellä rantatonttien infraa.